

02-05-2016

Vedr. Justitsministeriets sagsnr. 2014-0021-0068

RAPPORT OM EU-PROJEKT (JUST/2013/JPEN/AG/4587):

“Restorative justice in cases of domestic violence. Best practice examples between increasing mutual understanding and awareness of specific protection needs.”

Af Karin Sten Madsen, Cecilie Frederikke Kyø Hermansen og Ditte Wenzel Pedersen

"Det projekt, der beskrives i denne rapport, er støttet økonomisk af Justitsministeriets Forskningspulje. Projektets gennemførelse og resultater er alene forfatterens ansvar. De vurderinger og synspunkter, der fremsættes i rapporten er forfatterens egne og deles ikke nødvendigvis af Justitsministeriet".

INDHOLDSFORTEGNELSE

Introduktion af projektet.....	4
Definitioner	4
Baggrund for projektet	5
Projektets formål	7
Organisering, indhold og forløb	8
Workstream 1.....	8
Workstream 2.....	9
Workstream 3.....	10
Workstream 4.....	10
Projektets resultater	11
Rapport 1: <i>WS1. Comparative Report</i> , resumé.....	11
Rapport 2: <i>Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence 2nd Comparative report, Interviews & Focus Groups</i> , resumé.....	12
A Guide for Practitioners.....	13
Refleksioner i en dansk kontekst	15
Bilag 1 – 6: Factsheets for deltagerlandene fra afsluttende konference i Bruxelles.....	17

INTRODUKTION AF PROJEKTET

Denne rapport omhandler et 2-årigt EU-finansieret action grant med titlen "*Restorative justice in cases of domestic violence. Best practice examples between increasing mutual understanding and awareness of specific protection needs*" (JUST/2013/JPEN/AG/4587). Projektet blev påbegyndt 1.2.2014 og afsluttet 31.1.2016.

Verwey-Jonker Instituut i Utrecht (Holland) tog initiativ til projektet og inviterede følgende lande til at deltage i projektet: Østrig (Institut für Konfliktforschung, IKF), Danmark (Landsorganisation af Kvindekrisecentre, LOKK), Grækenland (European Public Law Organisation, EPLO), England (Independent Academic Research Studies, IARS), Finland (Ministry of Justice, MJF) samt European Forum for Restorative Justice (EFRJ).

Projektet blev tildelt et EU action grant, administreret af Verwey-Jonker Instituut. Grantet dækkede 80 % af projektets samlede budget, mens restfinansiering skulle dækkes gennem partnerlandenes egenbetaling. LOKK indsendte i den forbindelse en ansøgning til Justitsministeriets Forskningspulje, der venligt bevilligede 100.000 kr. til projektet.

Tidligere sekretariatsleder i LOKK Lene Johannsson var ansvarlig for projektet indtil 1. august 2014, hvor Ditte Wenzel Pedersen tiltrådte som sekretariatschef i LOKK. Specialkonsulent i LOKK Mette Volsing havde det operative ansvar indtil 1. april 2015, hvor hun blev afløst af juridisk seniorkonsulent Cecilie F. K. Hermansen. Konsulent Karin Sten Madsen var gennem hele perioden ansat ad hoc til gennemførelse af projekts delopgaver.

DEFINITIONER

Restorative justice er på dansk oversat til "genoprettende ret".

I dette projekt forstås "domestic violence" som vold udøvet af en (tidligere) voksen partner i et intimt forhold, dvs. partnervold (intimate partner violence, IPV). Projektet fokuserede på sager om partnervold, der var anmeldt til politiet og havde ført til en straffesag og/eller var blevet henvist til en proces med genoprettende ret, som alternativ eller supplement til en strafferetslig retsproces.

I europæiske lande er offer-krænker mediation (victim-offender mediation, VOM)¹ den mest anvendte metode og derfor også den metode, der blev fokuseret på i dette projekt.

BAGGRUND FOR PROJEKTET

Vold i nære relationer har komplekse sociale, psykologiske og økonomiske implikationer for såvel parterne som for samfundet og er fortsat en udfordring for de europæiske juridiske systemer. Ofre for partnervold ønsker først og fremmest støtte til at stoppe volden, når de søger hjælp hos politiet, men det juridiske system er ofte ikke i stand til at imødekomme ofrenes behov. Derfor afprøver man mange steder i Europa alternativer eller supplerende foranstaltninger til den retslige proces.

Dynamikken i sager om partnervold skaber imidlertid særlige udfordringer. En mediation efter en enkelt hændelse mellem mennesker uden forudgående eller sparsomt kendskab til hinanden adskiller sig fra en mediation mellem to mennesker, der har (haft) et længerevarende forhold til hinanden med eller uden gentagen vold, med fælles børn og dermed også en fælles fremtid i en eller anden form.

Skeptikere advarer mod brug af mediation netop på grund af parternes tidligere eller nuværende intime relation til hinanden, der bl.a. kan påvirke ofrets frivillige deltagelse i en mediation. Der kan desuden være en fare for, at ofret i mødet med krænkeren retraumatiseres, og at der udøves (fortsat) psykisk vold. Endelig er man i lande, hvor mediation ved partnervold kan være et alternativ til retsforfølgelse, bange for, at mediation medvirker til, at krænkeren undgår retsforfølgelse. Dermed bliver vold mod kvinder igen gjort usynlig og til et privat anliggende.

Af disse grunde har Forenede Nationer (FN) udstedt en række anbefalinger vedrørende brugen af mediation ved sager med partnervold. I *“Handbook for Legislation on Violence against Women”* (2009) står:

“Legislation should: Explicitly prohibit mediation in all cases of violence against women, both before and during legal proceedings”²

---

¹ I Danmark foregår offer-krænker mediation i politiets regi i et konfliktråd oprettet i hver enkelt politikreds, jf. lov 2009-06-12 nr. 467 om konfliktråd i anledning af en strafbar handling, bkg 2010 1081 om konfliktråd i anledning af en strafbar handling og bkg 2012 140 om konfliktråd i sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

I Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen 2011) hedder det ligeledes i artikel 48 om forbud mod obligatorisk alternativ konfliktløsning eller domfældelse:

“Parterne træffer de lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger der er nødvendige for at forbyde obligatorisk alternativ konfliktløsning, herunder mediation og mægling, i forbindelse med de former for vold der er omfattet af denne konvention”³.

Også FN's "*Committee on the Elimination of Discrimination against Women*", der overvåger medlemslandenes implementering af kvindekonventionen (CEDAW)⁴, har i flere landerapporter rejst spørgsmålet om anvendeligheden af offer-krænker mediation, f.eks. i Finland⁵. Man har været særlig opmærksom på, hvorvidt offer-krænker mediation gør det muligt for krænkere at undgå retsforfølgelse, hvorvidt mediation ved partnervold kan lede til re-viktimisering af voldsudsatte kvinder, og hvorvidt mediation bliver udført på en måde, som respekterer og fremmer kvinders menneskerettigheder.

Ikke desto mindre har man i flere lande en lang og veletableret praksis på området opstået af de gode resultater, man har opnået ved mediation i andre former for kriminalitet. Også i lande, der har været tilbageholdende med at tilbyde mediation ved sager om partnervold, vinder forskellige former for genoprettende processer frem; visse steder i form af institutionelle pilotforsøg, andre steder initieret af praktikere inden for genoprettende ret. Tilhængere af mediation ved partnervold peger nemlig på, at man ikke kan skære hverken voldsudøvere eller ofre for partnervold over en kam, men at man må tage stilling fra sag til sag afhængig af voldens karakter⁶ og parternes egnethed.

---

² Department of Economic and Social Affairs, Division for the Advancement of Women, Handbook for Legislation on Violence against Women, United Nations, 2009. Side 39, punkt 3.9.1

³ Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, CETS No. 210

⁴ FN's konvention af 18. december 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder

⁵ CEDAW/C/FIN/Q/7/Add.1, 11 November 2013

⁶ Der skelnes mellem gentagen fysisk vold kombineret med udøvelse af magt og kontrol (intimate terrorism) og situationsbetinget vold (situational violence) (Johnson 2006). Overordnet kan man sige, at det er sager om situationsbetinget vold, der primært henvises til offer-krænker mediation.

Et yderligere incitament til igangsættelse af dette projekt var Det Europæiske Direktiv om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse (2012/29/EU af 25. okt. 2012)⁷. I artikel 12 "*Ret til garantier i forbindelse med genoprettende retfærdighed*" er anført en række betingelser, der skal være opfyldt for at "... sikre offeret mod sekundær og gentagen viktimisering, mod intimidering og mod gengældelse ...".

Ligeledes tilskyndes medlemsstater i artikel 25, stk. 4 til at sikre:

"... at de, der tilbyder en støttetjeneste for ofre eller tilbyder tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, får den nødvendige uddannelse på et niveau svarende til den kontakt, de har med ofrene, og overholder de faglige standarder, så det sikres, at disse tjenesteydelser udføres på en uvildig, respektfuld og professionel måde".

PROJEKTETS FORMÅL

Projektet havde til formål at få mere præcis viden om de betingelser, hvorunder genoprettende ret i form af mediation er mulig og passende i tilfælde af partnervold. På den baggrund var formålet at udvikle faglige standarder og kriterier for at kunne tilbyde mediation i tilfælde af partnervold.

Det var målet at medvirke til at forbedre den genoprettende proces ved partnervold, i og med at praktikere blev gjort bevidste og fik redskaber, der kunne være med til at afklare, hvornår brugen af mediation udgør en særlig risiko, og hvordan de kan skabe sikkerhed for de involverede parter, særlig ofret.

Projektet stræbte efter at besvare følgende spørgsmål:

- Hvornår udgør brugen af mediation ved partnervold en særlig risiko, og hvordan kan man skabe sikkerhed for de involverede parter, særlig ofret?
- Under hvilke forhold er det muligt at anbefale at bruge mediation ved vold i nære relationer?

---

⁷ Se <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012L0029&from=EN>. Danmark er pga. det danske retsforbehold ikke bundet af det europæiske direktiv.

- Hvilke rettigheder og behov hos såvel offer som krænker skal man være særlig opmærksom på?
- Hvilken lovgivning og regulativer skal være på plads ved mediation ved partnervold?

Disse spørgsmål blev søgt besvaret gennem: 1) Litteraturstudier, 2) interview med ofre og krænker og 3) afholdelse af fokusgrupper med fagpersoner. Disse dannede grundlag for udfærdigelse af en guide rettet mod praktikere (mediatorer), der benytter genoprettende ret i sager om partnervold. Guiden skulle imidlertid også have relevans for alle, der interesserer sig for genoprettende ret og muligheden for at benytte, indtænke eller undersøge brug af mediation i sager med partnervold og/eller andre former for vold i nære relationer.

ORGANISERING, INDHOLD OG FORLØB

Projektets indhold og struktur blev udarbejdet af projektets initiativtager Verwey-Jonker Instituut i Holland.

En styregruppe bestående af repræsentanter fra de deltagende europæiske partnerorganisationer blev nedsat og mødtes i alt fem gange i løbet af projektforsløbet for at diskutere, tilrettelægge og følge op på projektets opgaver og udvikling.

Projektets to årlige forløb var opdelt i forskellige "workstreams" med hver sin afgrænsede aktivitet og konkrete resultat. Ansvar for gennemførelse af de enkelte aktiviteter blev varetaget af partnerlandene, mens koordineringen lå hos Verwey-Jonker Instituut i Holland. Nedenfor beskrives indhold og resultat af projektets fire workstreams.

Workstream 1

Aktivitet: Oversigt over europæisk lovgivning, politik og praksis vedr. genoprettende ret ved partnervold

Hvert partnerland kortlagde den eksisterende lovgivning, politik og praksis indenfor brug af genoprettende ret ved vold i nære relationer samt evt. forskningsrapporter eller beskrivelser af tilgrænsende projekter. Gennem interview med forskellige personer og instanser, der var involveret direkte eller indirekte i udførelse af genoprettende ret, kortlagdes evt. problemstillinger i forbindelse med brug af genoprettende ret ved vold i nære relationer.

Resultat

Hvert land udfærdigede en (engelsksproget) landerapport. Landerapporterne blev sammenfattet til en komparativ rapport, som blev offentliggjort på de involverede partners hjemmesider.

Drost, L. Haller, B., Hofinger, V., Van der Kooij, T., Lünemann, K.D., Wolthuis, A. (2014), "*Restorative Justice in cases of domestic violence, Best practice examples between increasing mutual understanding and awareness of specific protection needs. WS1 Comparative report 2014*", Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

[Link til rapport 1: WS1. Comparative Report](#)

Workstream 2

Aktivitet: Ofre og krænkeres perspektiv på deltagelse i en genoprettende proces

Gennem interview med parter, der havde deltaget i eller påtænkte en mediation, blev parternes forventninger, ønsker og behov samt evt. udbytte af deltagelse i en genoprettende proces afdækket. En interviewguide blev udfærdiget og interview gennemført med såvel ofre som krænkerere. Der blev afholdt en fokusgruppe med relevante fagpersoner, der forholdt sig til resultaterne af både workstream 1 og 2. Formålet med fokusgruppen var at afdække faldgruber og identificere en "best practice".

Resultat

Hvert land udfærdigede en rapport om interviewundersøgelsen og fokusgruppen.

Verwey-Jonker Institute samlede og analyserede rapporterne og udfærdigede en komparativ rapport, som blev offentliggjort på de involverede partners hjemmesider. Den komparative rapport dannede baggrund for workstream 3.

Lünemann, K.D., Wolthuis, A. (2015), "*Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence 2nd Comparative report, Interviews & Focus Groups*". Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

[Link til rapport 2: Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence 2nd Comparative report, Interviews & Focus Groups](#)

Landenes særskilte rapporter blev samlet i et tillæg til rapporten:

Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence Addendum to the 2nd Comparative Report: the Country Reports. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut⁸

[Link til tillæg til rapport 2](#)

Workstream 3

Aktivitet: Udfærdigelse af en guide

På baggrund af resultaterne af workstream 1 og 2 blev der indledt et samarbejde mellem partnerlandene og inviteret eksperter for at udvikle en "model" for en genoprettende proces, der tog højde for de særlige omstændigheder, der knytter sig til partnervold. Der blev afholdt to "ekspertmøder" i henholdsvis Hannover og London, hvor inviterede eksperter fra deltagerlandene fremlagde og diskuterede god praksis, standarder og retningslinjer for mediation ved sager om partnervold⁹. På denne baggrund blev der udfærdiget et udkast til en guide for, hvordan praktikere på en sikker og forsvarlig måde kan facilitere en mediation efter partnervold.

Resultat

Et udkast til en "practical guide", som blev cirkuleret blandt deltagerlandene.

Workstream 4

Aktivitet: Afprøvelse og færdiggørelse af guiden. Lancering af projektets resultater og "A Guide for Practitioners" ved et internationalt seminar.

Hvert land afprøvede guiden og/eller fremlagde guiden for en fokusgruppe, der forholdt sig til indholdet. Guiden blev revideret herefter og skulle planmæssigt have været oversat til de involverede partnerlandes sprog. Der blev afholdt en afsluttende konference med deltagelse af repræsentanter for EU kommissionen og andre interesserede fra de europæiske lande.

---

⁸ Den danske rapport kan læses fra side 17 – 33.

⁹ Fra Danmark deltog, foruden konsulenter fra LOKK, konfliktråds koordinator Ilse Brandt Myhre, Syd- og Sønderjyllands Politi, og Pernille Reese, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi, som eksperter.

Resultat

En guide: *"Restorative Justice and Domestic Violence. A guide for practitioners. January 2016"*.

Med tilladelse fra EU-kommissionen blev guiden ikke som planlagt oversat til deltagerlandenes sprog, men offentliggjort i en engelsksproget version på partnerinstitutioners hjemmesider, se nedenfor under afsnittet: A Guide for Practitioners.

[Link til guide: A guide for practitioners](#)

Den afsluttende konference: *"Restorative Justice and Domestic Violence. Challenges for implementation"* blev afholdt 26.01.2016 på Institute for the Equality of Women and Men (IGVM), Bruxelles, med deltagelse af 100 mennesker.

PROJEKTETS RESULTATER

Rapport 1: *WS1. Comparative Report, resumé*

Projektets første rapport *"Restorative Justice in cases of domestic violence, Best practice examples between increasing mutual understanding and awareness of specific protection needs. WS1 Comparative report 2014"* (Drost, L et al 2014) er en sammenskrivning og sammenligning af deltagerlandenes beskrivelse af:

- Det strafferetslige system
- Lovgivning, handleplaner mm. vedr. vold i nære relationer
- Statistiske oplysninger om vold i nære relationer
- Hjælpeforanstaltninger vedr. vold i nære relationer
- Udvikling af genoprettende ret: Lovgivning og praksis
- Organisering af tilbud, finansiering og uddannelse af mediatorer
- Nuværende tilbud om genoprettende ret ved partnervold

Der viste sig at være både ligheder og forskelle landene imellem, hvad angår lovgivning og organisering af tiltag vedrørende såvel vold i nære relationer som genoprettende ret.

Alle lande havde et juridisk grundlag for at tilbyde en genoprettende proces, også ved visse eller alle former for partnervold, men der var stor variation i hvilket omfang og på hvilken måde, denne mulighed blev forvaltet. F.eks. er mediation ved partnervold i Østrig (med en-

kelte begrænsninger) et alternativ til en retslig proces. I visse lande er mediatorerne ansatte, i andre lande lægmediatorer. I England er mediation ved partnervold så kontroversielt, at det næsten ikke foregår, mens det i Finland udgør en stor andel af samtlige medationer.

For at give et overblik over, hvordan man i de enkelte lande har lovgivet og organiseret tilbuddet om en genoprettende proces ved partnervold, vedlægges et "factsheet" for hvert land udarbejdet af deltagerlandene selv til brug for projektets afsluttende konference i Bruxelles, se bilag 1- 6.

Rapport 2: Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence 2nd Comparative report, Interviews & Focus Groups, resumé

I projektets anden rapport "*Victim Offender Mediation: Needs of victims and offenders of Intimate Partner Violence 2nd Comparative report, Interviews & Focus Groups*" (Lünnemann, K.D., Wolthuis, A. 2015) finder man:

- Det samlede resultat af deltagerlandenes interviewundersøgelse af ofre og krænkerere, der har deltaget i en mediation (efter partnervold) og/eller interview med mediatører
- Omtale af nationale fokusgruppemøder med eksperter
- Interviewguide (annex A)

Der var som beskrevet i projektets første komparative rapport stor forskel på deltagerlandenes lovgivning, organisering, udbredelse og metodik ved brugen af genoprettende ret/mediation i sager om partnervold. Disse forskelle afspejlede sig også i workstream 3, der drejede sig om at undersøge parternes oplevelse af at have deltaget i en mediation i forbindelse med partnervold. Det gav redaktionelt hovedbrud at sammenfatte de seks landes interviewundersøgelser i en komparativ rapport, og redaktionsgruppen måtte erkende, at vigtig information, forståelse og ikke mindst læring ved læsning af de enkelte landes interviewundersøgelser gik tabt i sammenstillingen af dem. Derfor valgte man at offentliggøre de enkelte landes interviewundersøgelser i et tillæg¹⁰.

Interviewundersøgelsen omfatter i alt 32 ofre (overvejende kvinder) og 19 krænkerere (overvejende mænd) fordelt på 6 lande. Deltagerne i undersøgelserne var forskellige med

---

¹⁰ Se [Link til tillæg til rapport 2](#)

hensyn til alder, etnicitet og uddannelsesmæssig baggrund; men for hovedpartens vedkommende, var førstegangsvold årsag til, at der var sket en politianmeldelse, og en mediation havde fundet sted.

Overordnet viste undersøgelserne samlet, at ofre og krænkerere var tilfredse med den genoprettende proces/mediation: De havde følt sig lyttet til, forstået og taget alvorligt. De rapporterede også, at de ikke havde følt, at deres sikkerhed var truet, og de pegede på, at formøder med mediator og mediators rolle i processen havde været afgørende for at opnå dette. Flere følte imidlertid ikke, at de var blevet korrekt eller tilstrækkelig informeret om processen, eller at de blev støttet tilstrækkeligt efter mediationen var tilendebragt.

Undersøgelserne pegede også på, at ofre og krænkeres motivation til at acceptere tilbuddet om mediation ikke altid var den samme, og at de kunne have forskellige forventninger til processen. Ofrene var ved førstegangsvold optaget af at tale om og forstå den vold, de havde været udsat for, mens krænkerne var mere interesseret i at tale om fremtiden og samvær med børn. Her viste parternes nuværende og fremtidige relation til hinanden således at spille en afgørende rolle for mediationen. I Østrig hvor krænkerere ved at deltage i en mediation kan undgå en retssag, spillede denne mulighed ind, men ikke kun for krænkerere. Også ofre kunne foretrække en mediation fremfor en retssag, ikke mindst af hensyn til fælles børn.

Formøder med mediator og grundig forberedelse blev fremhævet som væsentlige faktorer for at afklare og imødekomme parternes ønsker og behov og dermed sikre en forsvarlig proces.

Rapporten anbefaler på denne baggrund, at man ved mediation ved partnervold anvender en fleksibel, individualiseret fremgangsmåde inden for rammen af retningslinier og standarder, der sikrer en faglig forsvarlig proces.

[A Guide for Practitioners](#)

Formålet med at udfærdige en guide var det generelle ønske partnerlandene imellem om at medvirke til, at mediation ved partnervold udføres på en sikker og kompetent måde – til gavn for både ofret, krænkeren og de nære omgivelser. Guiden er først og fremmest rettet mod praktikere, der vil mediere i sager, der drejer sig om partnervold; men guiden er også

skrevet med henblik på at give andre et indblik i den faglige viden, der ligger til grund for en mediationsproces ved partnervold og de faglige overvejelser, der går forud for igangsættelse af en mediationsproces.

Guiden falder derfor i to dele. Den første del er en teoretisk redegørelse for såvel partnervold som udviklingen af mediation ved partnervold. I guidens anden del gennemgås mediationsprocessen trin for trin.

Da guiden er skrevet med henblik på anvendelse i europæiske lande, er specifikke nationale detaljer udeladt. Guiden skal derfor læses som minimumsstandarder og retningslinjer, der vil kunne adapteres til den nationale kontekst, hvori de skal anvendes.

Guiden forudsætter, at ingen skal være tvunget til at deltage i en mediation, hverken ofret eller krænkeren; at man på et hvilket som helst tidspunkt kan trække sig ud af processen; og at krænkeren har erkendt det faktuelle forløb af den anmeldte hændelse.

Det forudsættes også, at kun erfarne mediatorer med kendskab til partnervold og særlig træning i mediation af partnervold, påtager sig at mediere i disse sager. Og det anbefales, at mediatorernes arbejde følges tæt gennem faglig supervision.

Guiden opererer med fire faser i mediationsprocessen, "*The offer*", "*Preparation*", "*The Exchange*" og "*Follow-up*", og opstiller en række minimums standarder for hvert trin. Nedenfor nævnes nogle overordnede retningslinjer, som man ifølge guiden bør følge for at sikre en proces, der gavner begge parter og samtidig er garant for ofrets sikkerhed:

- Mediationen foretages af to mediatorer, gerne af forskelligt køn
- Der afholdes mindst et ansigt-til-ansigt formøde med parterne før selve mediationsmødet for at afklare behov og forventninger
- Der foretages en risikovurdering ved første kontakt og/eller løbende
- Der følges op på parterne og de indgåede aftaler efter selve mediationen er tilendebragt

Det var projektets oprindelige hensigt, at guiden skulle oversættes til deltagerlandenes sprog, men under arbejdet med guiden opstod der i flere lande et ønske om på nationalt

plan at arbejde videre med guiden, således at den blev specificeret og tilpasset forholdene i de respektive lande. EU-kommissionen accepterede, at dette ikke kunne lade sig gøre inden for projektperioden, og det blev derved op til de enkelte lande at lade guiden oversætte til eget sprog.

REFLEKTIONER I EN DANSK KONTEKST

I en europæisk sammenhæng er Danmark i den unikke situation, at lovgivningen gør det muligt at tilbyde mediation ved alle former for kriminalitet, også partnervold. Endvidere har denne mulighed ikke - som i andre lande - mødt nogen nævneværdig skepsis eller modstand fra kvindepolitisk side.

Sager om partnervold er således blevet henvist til konfliktråd og behandlet på samme måde som alle andre sager. Heller ikke internt i konfliktrådene har man haft fokus på de særlige omstændigheder, der knytter sig til sager om partnervold eller truffet sikkerhedsforanstaltninger, der tager højde de konsekvenser parternes relation kan have på ofrets deltagelse og mediationsforløbet. Det viste den interviewundersøgelse, der var en del af dette projekt. Om end lille i omfang (11 personer) viste undersøgelsen, at der i Danmark er meget forskellig praksis på området, og at ganske få af de retningslinjer, der er opført i guiden, var at finde i de konfliktråd, som undersøgelsen omfattede.

Dermed ikke sagt, at interviewundersøgelsen gav et udelukkende negativt billede af de undersøgte mediationsforløb; der var blandede reaktioner hos såvel ofre som krænkerere. Men på det givne grundlag synes der ikke at være tvivl om, at kvaliteten af mediation ved partnervold vil kunne højnes ved at inddrage guidens minimumsstandarder. Denne betragtning blev delt af flere konfliktrådscoordinatorer og -mediatorer ved de to fokusgruppemøder under projektet. Her efterlyste man ikke alene en generel drøftelse af mediation ved partnervold, men også supplerende uddannelse om voldens dynamikker og klare retningslinier for, hvordan man skal forholde sig, når sager om partnervold henvises til konfliktrådsbehandling.

Vi anbefaler derfor, at resultaterne af dette projekt fremlægges for politikredsens enkelte konfliktråd og Rigspolitiets sekretariat for Konfliktråd med henblik på at informere og bevidstgøre om de særlige omstændigheder, der knytter sig til mediation ved partnervold.

Derudover anbefaler vi, at man fra centralt hold indhenter erfaringer og ekspertise fra lande med lang erfaring på området, og at man - ligeledes fra centralt hold - igangsætter en proces, evt. i form af et pilotprojekt, hvor "*A Guide for Practitioners*" tilrettes danske forhold og afprøves i praksis. Således vil der på sigt i partnervoldssager ved de danske konfliktråd dannes grobund for en ensartet praksis, der lægger sig op ad guidens anbefalinger og minimumstandarder for en kvalificeret offer-krænker mediation ved partnervold.

LOKK stiller naturligvis gerne sine erfaringer og kompetencer på området til rådighed, og skulle Justitsministeriet ønske at igangsætte et pilotprojekt, som ovenfor foreslået, er vi naturligvis meget interesserede i at deltage.

BILAG 1 - 6: FACTSHEETS FOR DELTAGERLANDENE FRA AFSLUTTENDE KONFERENCE I BRUXELLES

Factsheet: Denmark

1. RJ inside/outside the criminal justice system

Victim-offender mediation is additional to criminal procedures but can have an impact on sentencing

2. Laws & regulations

Law on victim-offender mediation since 2010 (LOV nr 467 af 12/06/2009)

3. Special organization in place

Victim-offender mediation comes under the National Police

4. Main referrers

Referrals by the police

Factsheet: Denmark

5. Professionals/lay persons

Mediators are lay persons employed by the National Police

6. Training, specific for IPV

One week's basic training. No further training for cases of intimate partner violence

7. Number of cases per year

About 50 cases

Factsheet: Austria

1. RJ inside/outside the criminal justice system

Victim-offender mediation is inside the criminal justice system (as a diversionary measure).

2. Laws & regulations

Code of Criminal Proceedings Art. 198

3. Special organization in place

Neustart is the only nation-wide provider of judicial services; financed by the Ministry of Justice.

4. Main referrers

Referrals by Public Prosecutors and Courts

Factsheet: **Greece**

5. Professionals/lay persons

Mediators are professionals, employed at *Neustart*

6. Training, specific for IPV

Obligatory internal curriculum; 212 units of theoretical instructions and practical experience from 36 VOM sessions

7. Number of cases per year

About 1,250 cases

Factsheet: United Kingdom

1. RJ inside/outside the criminal justice system

RJ is external to the criminal justice system. Outcomes of RJ processes do not officially influence criminal matters.

2. Laws & regulations

Crime and Court Act 2013 – RJ can be initiated by courts post-conviction/pre-sentence.
Ministry of Justice 2014 guidance in relation to section 1ZA (6) of Powers of the Criminal Courts (Sentencing) Act 2000 - enabled a series of pilot schemes to deliver pre-sentence RJ.

3. Special organization in place

There is no state-run organization of practitioners. RJ is provided by a range of community based service providers, and in some instances, internally by criminal justice agencies.

Factsheet: United Kingdom

4. Main referrers

Victim/community support services, police, prisons, probation services, courts, youth offending agencies.

5. Professionals/lay persons

There are no widely accepted professional standards for RJ practitioners in England and Wales.

6. Training, specific for IPV

There is a lack of widely accepted training standards and procedures in general and training in regards to RJ and IPV in particular is rare.

7. Number of cases per year

It is unknown how many IPV cases are engaged by RJ practitioners, but it is likely to be very few.

Factsheet: Finland

1. RJ inside/outside the criminal justice system

Victim-offender mediation is additional to and outside the criminal justice system. Its outcome can have an impact on sentencing and consideration of charges.

2. Laws & regulations

The Act on Mediation in Criminal and Certain Civil Cases since 2006 (1015/2005).

3. Special organization in place

Victim –offender mediation is carried out by government funded local mediation offices.

4. Main referrers

Prosecutors and Police officers are the only authorities able to refer IPV cases to VOM.

Factsheet: Finland

5. Professionals/lay persons

Mediators are trained lay person with various professional backgrounds.

6. Training, specific for IPV

Lay persons get a special training for mediation of domestic violence focusing on phenomena of IPV and Restorative Justice process (including lectures, study groups, practice and assignments altogether 135 hours).

7. Number of cases per year

According to the 2014 statistics 1829 criminal IPV offenses were referred to VOM.

Factsheet: **Greece**

1. RJ inside/outside the criminal justice system

The victim-offender mediation and conferencing (counseling) are taking place within the criminal justice system and its outcome has an impact on the offenders' sentencing (or not)

2. Laws & regulations

Law on victim – offender mediation since 2006 (Law 3500/2006 on *Confronting domestic violence and other provisions*, Article 11 on *Penal Mediation*)

3. Special organization in place

Victim –offender mediation is being carried out by the National Center of Social Solidarity (aka EKKA), which is a national organization that accepts referrals from the Prosecutor of Domestic Violence

Factsheet: **Greece**

4. Main referrers

Referrals (to EKKA) by the Prosecutor's office only

5. Professionals/lay persons

Mediators are professionals, social workers and psychologists, trained as family therapists and counselors

6. Training, specific for IPV

The professionals are trained counselors and family therapists especially in cases of domestic violence

7. Number of cases per year

In 2014, EKKA handled 31 cases in Athens and 82 in Thessaloniki

Factsheet: the Netherlands

1. RJ inside/outside the criminal justice system

Victim-offender mediation and conferencing are used within and outside the criminal justice system. Its outcome can have an impact on sentencing and consideration of charges.

2. Laws & regulations

Law on victim-offender mediation since 2011 (art. 51h Criminal Procedural Code), stating that the office of the public prosecutor arranges that the police will inform both victim and offender in an as early stage as possible about mediation.

3. Special organization in place

Different organisations, such as Victim in Focus (organizing victim offender conversations outside the criminal justice system), Eigen Kracht Centrale (conferencing), mediation bureaux in the court (victim-offender mediation within the criminal justice system).

4. Main referrers

Police, victim support, lawyers, office of the public prosecutor, youth care.

26.01.2016

IGVM - Brussels

Factsheet: the Netherlands

4. Main referrers

Police, victim support, lawyers, office of the public prosecutor, youth care.

5. Professionals/lay persons

Professionals.

6. Training, specific for IPV

Not much outside of the general mediation education. Co-mediation and experience required.

7. Number of cases per year

Estimations lay around 1000 mediations in penal cases in the whole country, but there are no specific figures for IPV mediations.

